

► Rapport - Kartlegging av biologisk mangfold 2019

Eiendomsnavn: **Nord Universitet, Bodø**

Eiendomsnummer: **585**

Dato for registrering (feltarbeid): 01. oktober 2019

Registrering/rapportering: Sylvia Pal Stolsmo

Prosjektansvarlige Statsbygg: Rune Stenbro / Bjørg Pettersen

J01	2019-11-12	Til bruk	Sylvia Stolsmo	Lars Jørgen Rostad	Lars Jørgen Rostad
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	Kartlegging av biologisk mangfold på Statsbyggs eiendommer i 2019	3
1.1	Hensikt og formål	3
1.2	Metodikk	3
1.3	Om eiendommen	4
2	Oversikt over områder med verdier for biologisk mangfold	4
2.1	Naturtyper	5
2.1.1	Svak berlyng-lågurtskog	5
3	Artsforekomster	6
3.1	Rødlistearter	8
3.2	Fremmede arter	8
3.2.1	Alaskakornell (SE)	9
3.2.2	Blankmispel (SE)	10
3.2.3	Blåleddved (SE)	11
3.2.4	Buskmure (PH)	12
3.2.5	Gravbergknapp (SE)	13
3.2.6	Hagelupin (SE)	14
3.2.7	Platanlønn (SE)	15
3.2.8	Rognspirea (SE)	16
3.2.9	Rynkerose (SE)	17
4	Referanser	18

1 Kartlegging av biologisk mangfold på Statsbyggs eiendommer i 2019

1.1 Hensikt og formål

Tap av biologisk mangfold er en av de største miljøutfordringene verden står overfor i dag og den viktigste årsaken er arealendringer. Derfor har Statsbygg i henhold til gjeldende miljøstrategi startet et arbeid med å kartlegge det biologiske mangfoldet på sine eiendommer. Kartleggingen omfatter viktige naturtyper, sjeldne og truede arter og fremmede arter som utgjør en trussel mot naturmangfoldet. Sommeren 2018 ble det gjennomført registreringer på 50 eiendommer og dette ble fulgt opp med 66 eiendommer sommeren 2019.

Hensikten med registreringen er at Statsbygg skal ha tilstrekkelig kunnskap om det biologiske mangfoldet på eiendommene til å kunne gjennomføre en forvaltning av uteområder som ivaretar eller øker det biologiske mangfoldet i tråd med Statsbyggs miljøstrategi. Denne rapporten gir et kunnskapsgrunnlag som skjøtsel kan bygge på.

1.2 Metodikk

Følgende er registrert i forbindelse med denne kartleggingen:

- Viktige naturtyper/ Natur i Norge, NiN 2.2
- Naturtyper av regional eller lokal forvaltningsinteresse
- Sjeldne og truede arter / Norsk rødliste for arter 2015
- Fremmede arter / Fremmedartslista 2018
- Nøkkelbiotoper og nøkkelelementer som eks. livsløpstrær

Natur i Norge (NiN) er et system for inndeling og systematisering av naturen. Alle registreringer av viktige naturtyper er gjort basert på gjeldende metodikk utarbeidet av Artsdatabanken og instruksene for Miljødirektoratets NiN-kartlegginger 2019. Sistnevnte gir imidlertid en kartlegging der kun naturtyper av nasjonal forvaltningsinteresse kartlegges. Areal som ikke inkluderes av denne instruksene er også kartlagt og registrert der de på noe vis har regional eller lokal betydning for biologisk mangfold. Minsteareal for utfigurering av naturtyper er i denne kartleggingen satt til 10 m², eller etter kartleggers faglige skjønn.

Kartleggingen har blitt utført gjennom befaringer på eiendommene og registreringer er gjort via «Collector for ArcGis» og applikasjonen «Arter» utviklet av Miljødirektoratet.

Artsobservasjoner gjort gjennom arbeidet kan sees i artskart (<https://artskart.artsdatabanken.no/>).

For mer informasjon om metodikken inkludert instruks for kartleggingen, henvises det til følgende linker:

- www.artsdatabanken.no
- <https://www.artsdatabanken.no/NiN>

For fremmedarter og rødlistearter henvises det til Artsdatabankens hjemmesider for dette:

- <https://www.artsdatabanken.no/Rodliste>

<https://www.artsdatabanken.no/fremmedearter>

1.3 Om eiendommen

Fra Statbyggs hjemmesider:

«Eiendommen inngår som et av tyngdepunktene i Mørkvedmarka - området ca ti kilometer fra Bodø sentrum.

Eiendommen i Mørkvedtråkket 30 i Bodø har gjennomgått flere byggetrinn på sin vei fra Nordland distrikthøgskole, via Høgskolen i Bodø, Universitetet i Nordland og til Nord universitet, Bodø.

Første byggetrinn, for Nordland distriktshøgskole, stod ferdig i 1984 etter en arkitektkonkurranse som ble vunnet av arkitekt Truls Thorenfeldt og landskapsarkitekt Ragnhild Thorenfeldt. Eiendommen omfattet to bygninger beliggende på hver sin side av Mørkvedtråkket.

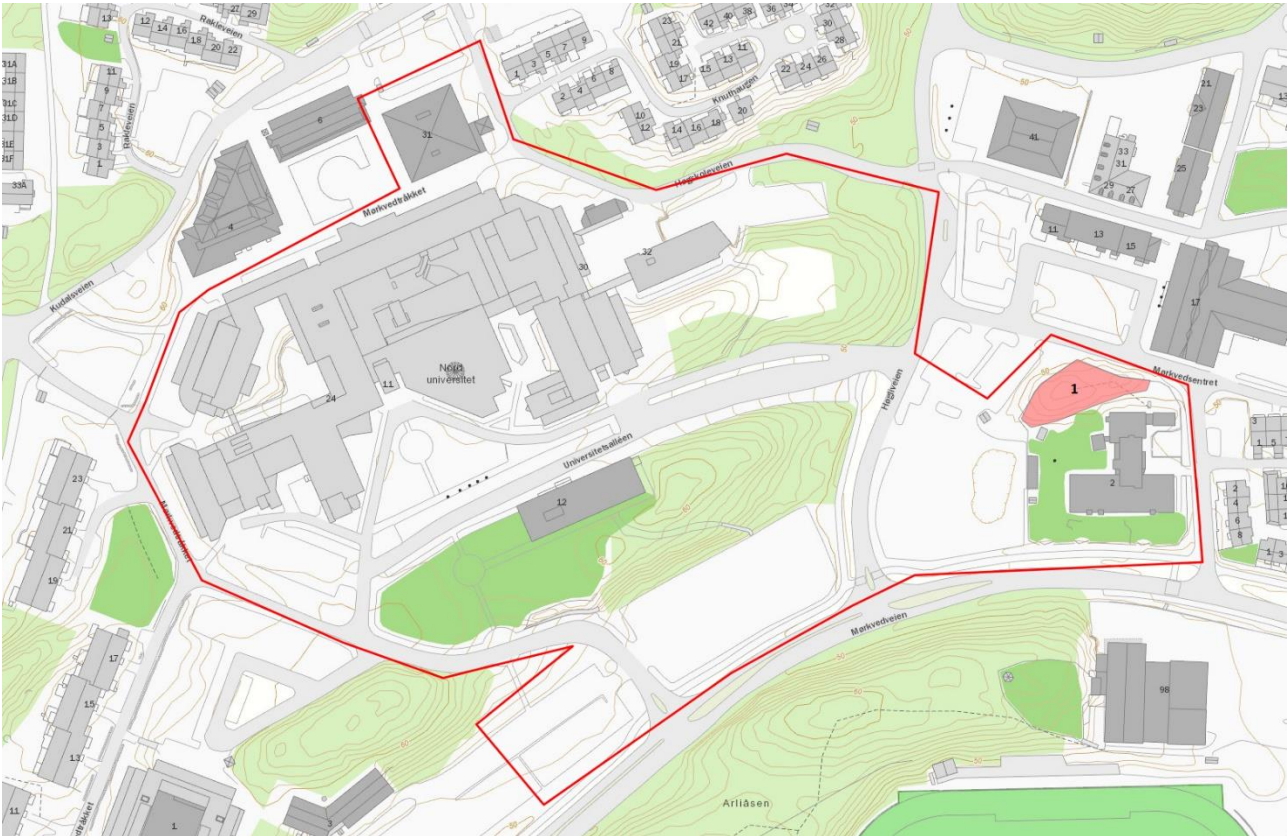
Byggetrinn 2 var nybygg for siviløkonomutdanningen og sto ferdig i 1992. Og i byggetrinn 3 fikk Avdeling for sykepleie- og helsefag sine lokaler, ferdigstilt høsten 1994. Arkitekt denne gang var Arkitektstudio AS.

I byggetrinn 4 ble det oppført et nybygg for Avdeling for lærerutdanning, inkludert nytt bibliotek for daværende Høgskolen i Bodø. Arkitektstudio var arkitekter også denne gangen. Ferdigstilt 2006.»

Området ligger i et boligstrøk. Eiendommen består i stor grad av bygningsmasse, plen- og parkarealer og asfalt.

2 Oversikt over områder med verdier for biologisk mangfold

Det ble registrert en naturtype med verdi for biologisk mangfold på eiendommen (Figur 1).

Figur 1: Oversikt over naturtyper (rød figur) registrert på eiendommen (rød linje).

2.1 Naturtyper

2.1.1 Svak berlyng-lågurtskog

Beskrivelse:

Ung bjørkeskog med innslag av osp (Figur 2). Lite område med naturlig trevegetasjon som kan være viktig for småfugl. Et element av natur i et område oppstykket med bebyggelse, infrastruktur og annen ikke-natur. Har derfor lokale verdier for biologisk mangfold. Viktig for utemiljø for barnehagebarn også. Blanksøte forekommer.

Figur 2: Ung svak berlyn-lågurt bjørkeskog.

Betydning for biologisk mangfold:

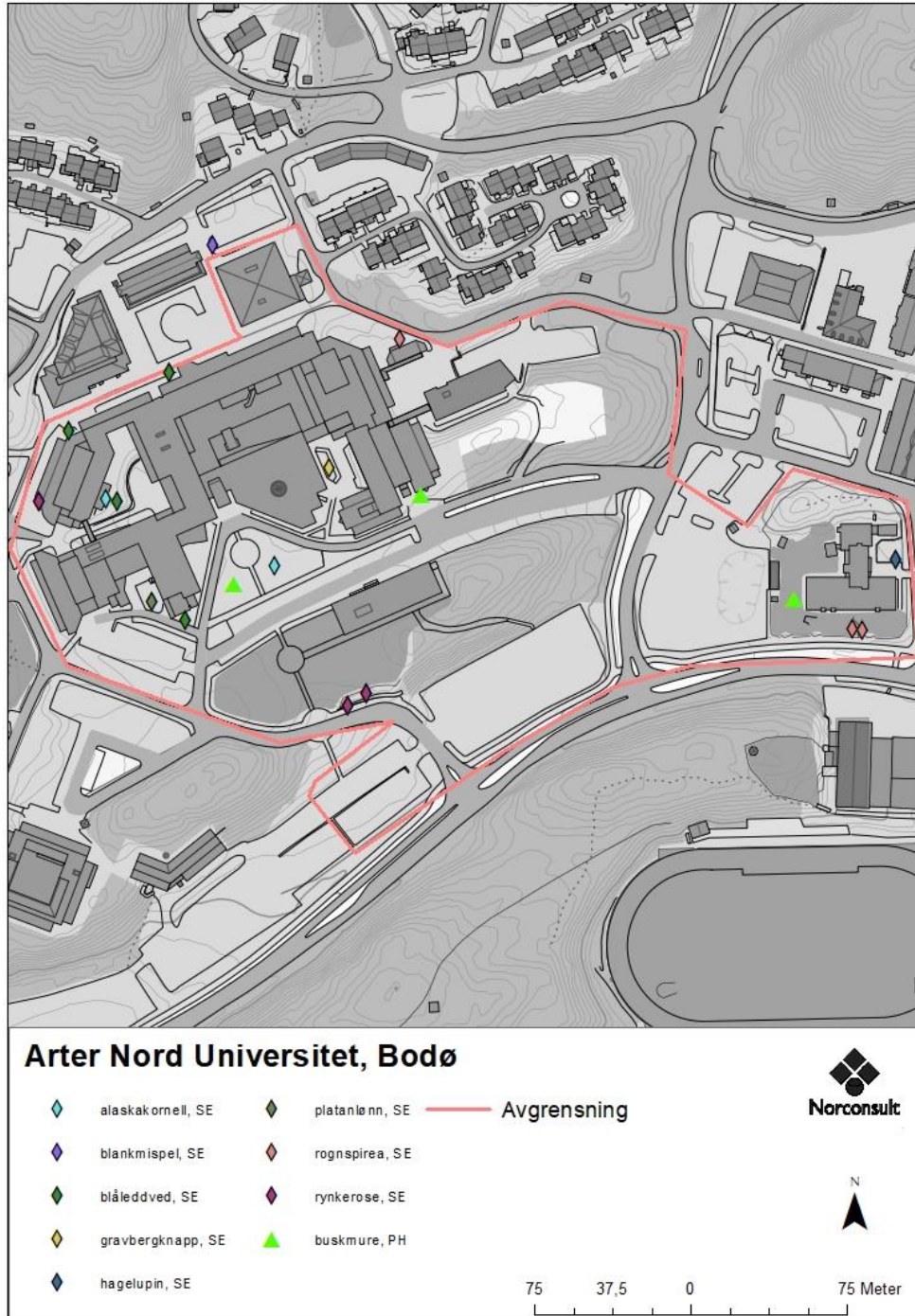
Området er vurdert å ha middels betydning for biologisk mangfold på eiendommen.

Forslag til skjøtsel:

For å ivareta/øke områdets verdier for biologisk mangfold bør trærne og den naturlige vegetasjonen få utvikle seg fritt. Ingen annen skjøtsel ses hensiktsmessig å anbefale.

3 Artsforekomster

Kart over artsforekomstene på eiendommen er vist i Figur 3 under.

Figur 3: Kart over artsforekomstene på eiendommen (rød linje).

3.1 Rødlistearter

Det ble ikke funnet noen rødlistede arter på eiendommen under befarings.

3.2 Fremmede arter

Det ble funnet en del fremmede arter på eiendommen (Tabell 1).

Tabell 1: Oversikt over hvilke fremmede arter som ble funnet på eiendommen og hvilken risikokategori de tilhører.

Norsk navn	Latinsk navn	Risikokategori
Alaskakornell	<i>Swida sericea</i>	SE
Blankmispel	<i>Cotoneaster lucidus</i>	SE
Blåleddved	<i>Lonicera caerulea</i>	SE
Buskmure	<i>Dasiphora fruticosa</i>	PH
Gravbergknapp	<i>Phedimus spurius</i>	SE
Hagelupin	<i>Lupinus polyphyllus</i>	SE
Platanlønn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	SE
Rognspirea	<i>Sorbaria sorbifolia</i>	SE
Rynkerose	<i>Rosa rugosa</i>	SE

3.2.1 Alaskakornell (SE)

Alaskakornell (Figur 4) er vurdert som en fremmed art med svært høy risiko fordi den har stort invasjonspotensiale og gir en middels økologisk effekt (Fremmedartslista 2018). Fremmedarten er vurdert til å lav spredningsrisiko ved massehåndtering fordi den først og fremst spres med bær som blir fraktet med fugl eller klonal vekst der grenene kan slå rot (Miljødirektoratet, 2018). Om man ikke ønsker å ha fremmedarten på eiendommen kan den bekjempes ved kutting og eventuelt sprøyting.

Figur 4: Fremmedarten alaskakornell (SE) i bed.

3.2.2 Blankmispel (SE)

Blankmispel (Figur 5) er vurdert som en fremmedart med svært høy risiko fordi den har stort invasjonspotensiale og høy økologisk effekt (Fremmedartslista 2018). Fremmedarten er vurdert til å ha lav spredningsrisiko ved massehåndtering fordi den først og fremst spres med fugl (Miljødirektoratet 2018). Ønskes det å bekjempe denne fremmedarten kan det gjøres ved kutting og oppgraving av røtter, eventuelt sprøyting. Det er lurt å være klar over at frøene kan overleve opptil 5 år i frøbank, så jorden bør eventuelt også varmebehandles for å unngå ny tilvekst.

Figur 5: Blankmispel (SE) som prydbusk ved parkeringsplass.

3.2.3 Blåleddved (SE)

Blåleddved er vurdert som en fremmed art med svært høy risiko fordi den har stort invasjonspotensiale og gir en middels økologisk effekt (Fremmedartslista 2018). Fremmedarten er vurdert til å lav spredningsrisiko ved massehåndtering fordi den først og fremst spres med bær som blir fraktet med fugl og smågnagere (Miljødirektoratet 2018). Blåleddveden på denne eiendommen er plantet som hekk (Figur 6). Det er ikke ulovlig å ha fremmede arter på tomte, men man har et ansvar for å unngå spredning av fremmede arter. Hvis formålet er å bekjempe denne fremmede arten kan den kuttes ned eller sprøytes slik at den ikke rekker å produsere bær. Eventuelt nye skudd bør da også klippes.

Figur 6: Fremmedarten blåleddved (SE) i hekk.

3.2.4 Buskmure (PH)

Buskmure er vurdert til å ha potensielt høy risiko siden den har stort invasjonspotensiale, men ingen kjent økologisk effekt (Fremmedartslista 2018). Denne fremmedarten har ikke blitt risikovurdert med tanke på massehåndtering (Miljødirektoratet 2018). Buskmuren på denne eiendommen er plantet i bed (Figur 7). Buskmure har en beskjeden spredning av frø, men de har potensiale for å spres med dyr (Fremmedartslista 2018). Det er ikke ulovlig å ha fremmede arter på tomta, men man har et ansvar for å unngå spredning av fremmede arter. Annet tiltak en vanlig klipping er ikke nødvendig, men om det likevel ønskes å fjerne fremmedarten kan dette gjøres ved kutting og eventuelt sprøyting.

Figur 7: Fremmedarten buskmure (PH) plantet i bed.

3.2.5 Gravbergknapp (SE)

Gravbergknapp (Figur 8) er vurdert til å ha svært høy risiko fordi den har stort invasjonspotensiale og gir en høy økologisk effekt (Fremmedartslista 2018). Fremmedarten er vurdert til å ha lav spredningsrisiko ved massehåndtering fordi den først og fremst spres vegetativt (Miljødirektoratet 2018). For arter med lav spredningsrisiko ved massehåndtering er ikke tiltak alltid nødvendig, men i dette tilfellet bør det vurderes for å øke det biologiske mangfoldet på eiendommen. Ønskes det å bekjempe denne fremmedarten kan det gjøres ved lusing og oppgraving av røtter. Ønskes det å ha en sedum-matte finnes det mange norske sedum-alternativer man kan plante istedenfor, som for eksempel bitterbergknapp, hvitbergknapp, broddbergknapp osv.

Figur 8: Fremmedarten gravbergknapp (SE) plantet i bed som sedum-matte.

3.2.6 Hagelupin (SE)

Hagelupin er vurdert til å ha svært høy risiko fordi den har stort invasjonspotensiale og gir en høy økologisk effekt (Fremmedartslista 2018). Arten har en stor frøproduksjon, men kan også spres med jordstengler. Fremmedarten er også vurderer til å være en høyrisikoart ved massehåndtering grunnet stor frøproduksjon og det anbefales derfor at tiltak igangsettes for å fjerne fremmedarten (Miljødirektoratet 2018). Tiltak som jevnlig klipping/luking kan gjøre at planten ikke får tid til å blomstre og sette frø, og bestanden holdes i sjakk. Luking bør skje før blomstring. Blomstrede plantedeler bør sendes til forbrenning eller kompostering (60 grader i minst tre uker). Massene er mest sannsynlig infisert med frø og gjenbruk av massene bør bare skje om de brukes i arealer som blir jevnlig skjøttet (f.eks plen) (Miljødirektoratet 2018). Området i studentbarnehagen er preget av åpne masser som lett kan bli dominert av hagelupin om ikke tiltak igangsettes (Figur 9).

Figur 9: Fremmedarten hagelupin (SE) har startet å kolonisere en bakhage i Studentongan barnehage.

3.2.7 Platanlønn (SE)

Platanlønn (Figur 10) er vurdert som en fremmedart med svært høy risiko fordi den har stort invasjonspotensiale og høy økologisk effekt (Fremmedartslista 2018). Fremmedarten er vurdert til å ha lav spredningsrisiko ved massehåndtering fordi den har en høy frøproduksjon (Miljødirektoratet 2018). Ønskes det å bekjempe denne fremmedarten kan det gjøres ved nedkutting av trærne og kutting av nye skudd for å unngå spredning til omkringliggende skog.

Figur 10: Fremmedarten platanlønn (SE) plantet i parkareale.

3.2.8 Rognspirea (SE)

Rognspirea (Figur 11) er vurdert som en fremmedart med svært høy risiko fordi den har stort invasjonspotensiale og gir en middels økologisk effekt (Fremmedartslista 2018). Fremmedarten er vurdert til å lav spredningsrisiko ved massehåndtering fordi den først og fremst spres ved klonal vekst med rotskudd (Miljødirektoratet, 2018). Den har også en krypende jordstengel og kan formere seg med frø. Ønskes det å bekjempe denne fremmedarten kan det gjøres ved kutting og oppgraving av røtter, eventuelt sprøyting.

Figur 11: Fremmedarten rognspirea (SE) plantet i hekk.

3.2.9 Rynkerose (SE)

Rynkerose (Figur 12) er vurdert som en fremmed art med svært høy risiko fordi den har stort invasjonspotensiale og høy økologisk effekt (Fremmedartslista 2018). Arten spres både seksuelt og vegetativt. For eksempel spres nypene med vann og fugl. Nypene er seiglivet og kan flyte i vann opp til 40 uker. Rynkerose har også en hurtigvoksende stengel som kan vokse 5-7 meter på et år. Fremmedarten er også vurder til å være en høyrisikoart ved massehåndtering og det anbefales derfor at tiltak igangsettes om man ønsker å fjerne fremmedarten og øke det biologiske mangfold på eiendommen (Miljødirektoratet 2018). Tiltak som klipping, fjerning av nyper og sprøyting av nye skudd anbefales da.

Figur 12: Fremmedarten rynkerose (SE) plantet i bed.

